

Høringssvar – Handicappolitik – December 2018
Fællescenter Sekretariat

Journalnr: 23.00.00-P22-1-18

Ref.: Mette Lundvig Dissing

Dato: 14-01-2019

 Markeringer med **gult** = Imødekomne høringssvar

Hørings-svar nr.	Høringssvar fra:	Høringssvaret:	Bemærkninger:
1	Ældrerådet	Målene omkring fysisk tilgængelighed ønskes konkretiseret.	Forvaltningen foreslår, at de nuværende mål bibeholdes, idet der arbejdes videre med målene i de efterfølgende handleplaner.
		Er der ikke økonomiske ressourcer til udmøntningen af de opstillede mål – er politikken umulig at leve op til	Forvaltningen foreslår, at der efter politisk godkendelse af politikken kan drøftes konkrete udmøntninger i de faglige udvalg i forbindelse med udarbejdelse af handleplaner.
		Overvej brugen af billedematerialet, så det er i overensstemmelse med indholdet	Forvaltningen foreslår, at billedemateriale bibeholdes, idet der ikke er nogle konkrete ønsker til ændringer.
2	SINDs Pårørende Aalborg (Formand Mada Bazuin)	Manglende fokus på de pårørende <i>"Som jeg læser politikken, så er det op til forenin ger og råd at skabe tilbud til (handicappede) og pårørende. (s. 5 t.h.) Det kan da ikke være meningen, at det udelukkende kan være frivilliges opgave at tage hånd om de pårørende?"</i>	(1) - Forvaltningen foreslår at der under Social-, holdningsmæssig og kulturel tilgængelighed - Hvem gør hvad – Kommune tilføjes "pårørende" i punkt 1 og 4.
		På side 9 t.h. under "Foreninger og råd" står der bl.a. : "Stil-ler viden og erfaring til rådighed". Hvordan forestiller man sig, at vi kan gøre det, udover hvad vi gør i forvejen? Og igen – er det udelukkende de frivilliges opgave?	(2) - Forvaltningen foreslår, at der under Kommu-nikativ tilgængelighed – Hvem gør hvad – Kom-mune: tilføjes "pårørende" i punkt 1, 4, 5 og 6
3	Danske Handica-organisationer,	Danske Handicaporganisationers medlemmer i Rebild Kom-munes Handicapråd har følgende kommentarer til Ny Handi-	Den reviderede politik med indarbejdede hørings-svar forelægges styregruppen den 10. januar 2019

	Rebild afd. (DH Rebild)	cappolitik 2018, og vi takker for muligheden for at tilkende-give vores holdning til den reviderede handicappolitik. Der er indkaldt til et ekstra styregruppemøde 10. januar 2019, hvor hørings svar drøftes. DH Rebild forventer, at der på baggrund af høringen og styregruppens drøftelser kommer en revideret udgave til gennemsyn og godkendelse i styregruppen inden endelig udgave foreligger til godkendelse i byrådet. DH har behov for en nødvendig og tilstrækkelig ny frist for gennemsyn af en revideret politik.	og sendes til drøftelse i Handicaprådet den 22. januar 2019. Handicaprådet skal umiddelbart efter mødet sende evt. justeringer til projektleder. Umiddelbart herefter sendes politikken til politisk godkendelse i fagudvalg og byråd.
		Styregruppens indflydelse på formulering af handicappolitik. DH Rebild er meget glade for, at der blev holdt et inter-sentmøde i september 2018 forud for udarbejdelsen af handicappolitikken. Vi finder det dog uheldigt, at DH Rebilds kommentarer forud for og under sidste styregruppemøde ikke er inddraget i den endelige politik. DH Rebild mener, at politikken desværre bærer præg af at være skrevet ud fra kommunens synsvinkel og desværre ikke som et resultat af en samarbejdsproces, hvor mennesker med handicap også er i centrum. Vi synes, at væsentlige aspekter såsom sundhed, uddannelse og arbejde mangler i handicappolitikken. Ovenstående betyder, at dette hørings svar indeholder rigtig mange kommentarer, som allerede er givet forud for, og under, seneste styregruppemøde, som vi mener, er meget væsentlige for den endelige handicappolitik. Vi anmoder om, at processen omkring den endelig godkendelse af handicappolitikken udskydes til, at der har været en åben og konstruktiv dialog i styregruppen om DH Rebilds kommentarer og ønsker. Vi forventer derefter, at der kommer en revideret udgave til gennemsyn og godkendelse med en nødvendig og tilstrækkelig ny tidsfrist, inden den endelige udgave til politisk vedtagelse foreligger.	Handicaprådets repræsentanter ønskede på styregruppemøde i oktober tilføjelse af bemærkninger af mere handlingsorienteret karakter. På omtalte styregruppemøde landede beslutningen på, at det ikke er muligt gennem handicappolitikken at pålægge de enkelte fagområder øgede udgifter til iværksættelse af yderligere handlinger. Dette ville forudsætte en politisk beslutning om ændring i prioritering og allokering af økonomiske midler til formålet. (3) Uddannelse og arbejde er efter handicaprådets ønske tilføjet i handicappolitikken (Se (18) under Tema 1). Pleje- og sundhedsområdet hører under serviceloven, og er allerede beskrevet i de politisk besluttede sundheds- og værdighedspolitikker, som de fremgår på kommunens hjemmeside. Den reviderede politik med indarbejdede hørings-svar forelægges styregruppen den 10. januar 2019 og sendes til drøftelse i Handicaprådet den 22. januar 2019. Handicaprådet skal umiddelbart efter mødet sende evt. justeringer til projektleder. Umiddelbart herefter sendes politikken til politisk godkendelse i fagudvalg og byråd.
		Generelt for hele politikken Nødvendig terminologi: "borger med handicap" og "handicappede" ændres generelt til "mennesker med handicap" Man er ikke sit handicap, man har et og det er vigtigt at signalere i en handicappolitik. DH Rebild mener at politikken mangler strategiske målsæt-	(4) - Forvaltningen foreslår, at der ændres i sprog-brugen og i politikken ændres formulering fra handicappede til "Borger med handicap". "Borgere" fastholdes eftersom at det er den term vi i kommunen bruger. Forvaltningen gør endvidere opmærksom på, at nærværende politik er produktet af en lang pro-

		ninger, og i stedet opridser meget uskyldige men håndgribelige actionpunkter som ikke udstikker en politisk retning. DH Rebild opfordrer til at der udtænkes deciderede strategiske målsætninger for hver enkelt af det tre fokusområder. Esbjerg kommune har lavet et rigtigt flot stykke arbejde i at udtænke sådanne strategiske målsætninger (se vedhæftet kopi) For overskuelighedens skyld har vi i nedenstående henvist til markerede punkter i vedhæftede udkast til handicappolitikken. Vi opfordrer derfor til at de 2 dokumenter sammenholdes når vores kommentarer læses.	ces, hvor rammen er fælles bestemt i styregruppen - omkring de tre tilgængeligheder.
		Indledning DH Rebild foreslår at FN's handicapkonventions definition af handicap benyttes. I indledningen står der: 'Hvis borgere med et handicap – fysisk som mentalt...'. Handicapkonventionens definition er: Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse.	(5) – Forvaltningsen foreslår at der ændres formulering og FN's handicapkonventions definition anvendes i indledningen. "Personer med handicap omfatter personer der har en langvarig, fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse" første gang – herefter "Borgere med handicap"
		Side 2, afsnittet "Politikken rummer..", linie 4: Sætningen "Vejen dertil skal skabes i samarbejde mellem mennesker med handicap, pårørende, borgere og ansatte ved Rebild Kommune." ændres til "Vejen dertil skal skabes i samarbejde mellem mennesker med handicap, pårørende, borgere, frivillige organiserede og ansatte ved Rebild Kommune."	(6) - Forvaltningen foreslår at der laves en omformulering til: "Vejen dertil skal skabes i samarbejde mellem mennesker med handicap, pårørende, borgere, frivillige organiserede og ansatte ved Rebild Kommune"
		Side 2, afsnittet "Politikken skal sikre..." ændres til "Politikken skal sikre, at borgere med handicap lever et aktivt liv i meningsfuldt fællesskab med alle andre borgere – på lige- stillende vilkår. Hele livet, fra nyfødt til gammel!"	(7) - Forvaltningen foreslår, at der laves en omformulering til "med alle andre borgere på så lige vilkår som muligt"
		Der står at "Politikken er i overensstemmelse med.. ", dette skal uddybes. DH Rebild er også af den mening at politikken mangler Rebild Kommunes forpligtigelser i forhold til de 4 målsætninger (de 4 hjørneste). Denne kan ikke læses ud af politikken. F.eks, kunne Rebild Kommune forpligte sig til at indhente faglig kompetent ekspertise indenfor alle handicap.	Gennem formuleringen i indledningen i politikken: "Politikken er i overensstemmelse med FN's Handicapkonvention, gældende lovgivning samt Rebild Kommunes værdier og vision" forpligter Rebild Kommune sig til de 4 målsætninger.
		Under afsnittet "FN'S Handicapkonventionen..." og den efterfølgende opstilling med "Målsætninger" og "Generelle principper". Her er sket en sammenblanding mellem Dansk Handicappolitik grundprincipper, der er vedtaget af folketinget og FN's handicapkonvention. Der skal ske en adskillelse	(8) Forvaltningen foreslår, at FN konventionens let læselige version fra Socialministeriet indføres: "Konventionens mål er at sikre, at personer med handicap har samme rettigheder som alle andre.

		af de 2 ting. DH Rebild foreslår at man indsætter FN's 1. artikel i den let læselige version fra Socialministeriet: "FN's handicapkonvention siger: Konventionens mål er at sikre, at personer med handicap har samme rettigheder som alle andre. Alle menneskerettigheder skal også gælde for personer med handicap. Og personer med handicap har krav på, at man viser dem respekt som mennesker. Konventionen omfatter alle personer med handicap, der har svært ved at være med i samfundet på samme måde som andre." (HandicapLæsLet2010_7korr_Handicapkonvention2010 20/10/10 13.23 Side 13) De generelle principper i tabellen side 2 linker direkte til FN's konvention og bør stå i forlængelse af afsnittet "FN's handicapkonvention siger". De 4 målsætninger listet er fra Dansk Handicappolitiks grundprincipper og bør derfor ikke stå som en del af FN's handicapkonvention. Denne sammenblanding er uhensigtsmæssig. DH Rebild mener ligeledes at de forklarende parenteser ved målsætningerne skal fjernes, da den forklarende tekst ikke dækker, hvad der tiltænkt med grundprincipperne. Ønskes der forklarende tekst til målsætningerne bør dette ikke være en fri fortolkning, men forklaringen hentes direkte fra Dansk handicappolitiks grundprincipper.	<i>Alle menneskerettigheder skal også gælde for personer med handicap. Og personer med handicap har krav på, at man viser dem respekt som mennesker."</i> Figur: Der byttes rundt på de to kolonner så "Generelle principper" står til venstre og "Målsætninger" til højre og suppleres med overskrifter, således at det fremgår at de "Generelle principper" er fra FN konventionen og "Målsætningerne" er fra Danske Handicaporganisationer. Endvidere slettes de forklarende parenteser anført under målsætningerne.
		Side 3 – første afsnit – linje 2 - sætningen "De ansatte tager udgangspunkt..." ændres til " Med den handicappede borger i centrum, tager de ansatte udgangspunkt i ..."	(9) Forvaltningen foreslår, at formuleringen bevarer for at lette sproget, men også fordi der står "de ansatte tager udgangspunkt i at styrke borgernes muligheder og ressourcer" og derfor implicit har borgeren med handicap i centrum.
		Side 3 – 2. afsnit omformuleres til: " Vi skal som kommune sikre, at der er helhed og sammenhæng i kompensationen til mennesket med handicap, uanset hvor i livet borgeren er. Kompensationen skal tage udgangspunkt i borgerens forudsætninger, ønsker og behov med fokus på samspil, inddragelse og inklusion."	(10) Forvaltningen foreslår, at "støtte" ændres til "tilgang til borgere med handicap. Følgende sætning starter med "tilgangen" i stedet for "Støtten".
		Side 3 – 3. afsnit omformuleres til: " For at skabe overskuelighed er politikken formet omkring tilgængelighed, og de	(11) Forvaltningen foreslår at der laves en omformulering til: "For at skabe overskuelighed er poli-

		handlinger der ønskes sat i værk er opdelt i 3 underordnede temaer:"	tikken formet omkring tilgængelighed, og de handlinger der ønskes sat i værk er opdelt i 3 sideordnede temaer"
		DH Rebild mener, at det kun giver mening at diskutere politikens hovedområder, såfremt at dette gøres under samtidig hensyntagen til væsentlige områder som sundhed, adgang til uddannelse og jobmuligheder. DH Rebild foreslår derfor at afsnittet "De tre teamer..." erstattes af: "Målsætning for inklusion og ligebehandling, hvad angår grundlæggende værdier som sundhed, adgang til uddannelse og arbejdsmarked, vil løbende blive evalueret."	(12) Det foreslås at der tilføjes: "Grundlæggende værdier som sundhed, adgang til uddannelse og arbejdsmarked indgår i de tre temaer"
		Side 3 – sidste afsnit – linje 1-2: "Den skal primært være til gavn for borgere med funktionsnedsættelser og handicap ..." ønskes "funktionsnedsættelser og" slettet fra sætningen	(13) Forvaltningen foreslår, at "Funktionsnedsættelser og.." slettes.
		Social, holdningsmæssigt og kulturel tilgængelig Beskrivelsen bærer præg af, at denne er skrevet fra kommunens synsvinkel. Sprogbrugen som "Vi vil..", "Vi skal.." er taget med udgangspunkt i kommunens ønsker og adfærd. "... en professionel nysgerrighed.." ændres til "...en kvalificeret og professionel tilgang og nysgerrighed..".	Forvaltningen foreslår, at den gennemgående formulering "Vi vil.." og "Vi skal" bibeholdes, idet det er Rebild Kommune, der er afsender af politikken. (14) Forvaltningen foreslår, at nuværende formulering bibeholdes idet der i indledningen er tilføjet en generel formulering: "Rebild Kommune er en professionel organisation som arbejder med høj faglighed og kompetence indenfor gældende lovgivning. Det er grundlaget for denne politik samt øvrige af Rebild Kommunes politikker"
		"have skoler og dagtilbud der understøtter trivsel, udvikling og læring – på trods af handicap" ændres til "have skoler og dagtilbud, der fagligt og professionelt understøtter trivsel, udvikling og læring."	Forvaltningen foreslår, at den nuværende formulering bibeholdes, idet der i indledningen er tilføjet en generel formulering: "Rebild Kommune er en professionel organisation som arbejder med høj faglighed og kompetence indenfor gældende lovgivning. Det er grundlaget for denne politik samt øvrige af Rebild Kommunes politikker"
		Indsætte bullet "sikre kompetenceudvikling og hjælpemidler til handicappede og i samarbejde med virksomhederne finde et match, som gavner begge parter.	(15) Forvaltningen foreslår, at ønsket imødekommes og tilføjes et ekstra punkt med ordlyden: "Sikre kompetenceudvikling og hjælpemidler til borgere med handicap, og i samarbejde med virksomheder finde et match der gavner begge parter".

		I afsnittet "Kendskab og nysgerrighed" tilføjes " Der findes en lang række forskellige handicaps og dermed også forudsætninger. Har kommunens medarbejder ikke tilstrækkelig viden om det specifikke handicap, opsøger medarbejderen naturligvis viden herom ved relevante fagpersoner/organisation."	Forvaltningen foreslår, at nuværende formulering bibeholdes, idet samme tema nu indgår i indledningen, da det er et grundlæggende element i Rebild Kommunes tilgang til arbejdet med borgere med handicap.
		Afsnit "Fokus på børn og unge", linje 4: erstat "..betydelige funktionsnedsættelser.." med "..handicap.."	(16) Forvaltningen foreslår, at ønsket imødekommes og betegnelsen "funktionsnedsættelser" erstattes med "handicap"
		3. bullet-point – her bliver man meget lidt for specifik mht. hvad der skal etableres. Det udstikker ikke en politik men en actionplan	(17) Forvaltningen foreslår, at formuleringen bibeholdes, idet det peger på, i hvilken retning handlinger kunne tage. Dog tydeliggøres at det er eksempler.
		4. bullet "fritidstilbud" ændres til "uddannelse, job og fritidstilbud". DH Rebild finder det væsentlig at uddannelse og job inddrages, da det er en væsentlig faktor i den sociale tilgængelighed for mennesker med handicap	(18) Forvaltningen foreslår, at der ændres i formuleringen, således at den kommer til at lyde: "uddannelse, job og fritidstilbud".
		5. bullet-point – Er det muligt at definere hvem er "Videnspersoner" – det brede perspektiv skal ind.	(19) Forvaltningen foreslår, at nuværende formulering bibeholdes, og suppleres med en fodnote med definition: "kommunale medarbejdere som i processen omkring revidering af handicapspolitikken har været inddraget og bidraget med viden fra egne områder og fremadrettet naturligt vil være ambassadører for området"
		Ad 19): 5. bullet-point – "... på arbejdspladsen og i organisationen" ændres til " på arbejdspladsen, i skoler og institutioner og i Kommunens organisation generelt"	(20) - Forvaltningen foreslår, at ønsket imødekommes og ordlyden ændres til: "på arbejdspladsen og i kommunens organisation generelt f.eks. skoler og institutioner"
		Der tilføjes en ny bullet: "Kommunen forpligter sig til at søge viden om forskellige handicaps, og hvilke forudsætninger det giver, hvis kommune ikke selv besidder den viden."	(21) Forvaltningen foreslår, at nuværende antal punkter bibeholdes, men at den fagspecifikke videnstilegnelse tilføjes i indledningen, idet det er et grundlæggende princip for tilgangen til borgere med handicap.
		Fysisk tilgængelighed. Afsnittet mangler at beskrive hvordan man kompenseres og noget mere overordnet i indledningen, så det er muligt for mennesker med handicap at komme ud i naturen og rundt i byen	Kompensation hører til under Serviceloven og beskrives allerede der. Den indledende tekst beskriver i overordnede termer fysisk tilgængelighed og ikke i konkrete ideer og handlinger.

		"Øge kendskabet til de muligheder der er for at komme ud i naturen som handicappet" ændres til "Øge de fysiske og legale mulighederne at komme ud i naturen samt øge kendskabet til de muligheder der findes for at komme ud i naturen for mennesker med handicap"	(22) Der foreslås en ny formulering: "Øge borgere med handicap's kendskab til og muligheder for at komme ud i naturen."
		"Tiltag med køreplader lagt ud ved ... ændres til "Sammen med andre tiltag i et samarbejde på tværs kan tiltag med køreplader lagt ud ved..."	(23) Det foreslås at skrive de to sætninger sammen til en – tilføje "eller" og slette sidste del af afsnittet "kan være med til at øge tilgængeligheden."
		afsnit om "Dialog og inddragelse", linje 3-4: hvem definere "...hvor det giver mening"...? DH Rebild foreslår ændring til "Handicaprådet inddrages altid, når kommunen går i gang med offentlige bygge- og anlægsprojekter"	(24) – Det foreslås, at "Hvor det giver mening" slettes under "Vi vil" og under "Hvem gør hvad, kommunen" Hvor det giver mening indgår forsat i hovedafsnittet Dialog og inddragelse, idet der i styregruppen var enighed om at inddragelse kun skal ske når det naturligt giver mening.
		bullet-point 1, 2, og 4 er specifikke (handlingsorienterede og bør ikke fremgå af en politik, hvor det skal være mere overordnet)	Forvaltningen foreslår, at nuværende formulering bibeholdes, idet det peger på, i hvilken retning handlinger kunne tage.
		ændres til "Videnspersoner ønskes at bidrage til at skabe fokus og opmærksomhed på fysisk tilgængelighed i hverdagen på arbejdspladsen, til organisationen og til naturen."	(25) Forvaltningen foreslår, at formuleringen suppleres med "...i hverdagen på arbejdspladsen, i organisationen samt i det daglige arbejde i øvrigt rundt i kommunen"
		Ny Bullit. "Kommunen arbejder løbende på at øge tilgængelighed på veje i byer og stier i naturen og sikrer information herom"	(26) Det foreslås at formuleringen sættes ind.
		".. planlægning af byggeprojekter." ændres til "...planlægning af bygge-, anlægs- og fritidsprojekter"	(27) Forvaltningen foreslår, at der sker en udbygning af sætningen til: ...planlægning af bygge-, anlægs- og fritidsprojekter
		Kommunikativ tilgængelighed Indledning bærer præg af kun at have med fokus på kommunens PR til mennesker med handicap, og DH Rebild ønsker en ny formulering heraf – forslag: "Kommunikativ tilgængelighed handler om at møde mennesker med handicap, hvor de er, og stille videst mulige rammer og midler til rådighed for at de kan gøre sig forståelige,	Forvaltningen foreslår, at formuleringen bevares, idet Rebild Kommune bestræber sig på at skrive og kommunikere, så det er forståeligt og tilgængeligt for alle borgere.

		således at mennesker med handicap kan modtage ønsket information og de kan blive inkluderet på lige fod med alle andre borgere i Rebild Kommune. Kommunikativ tilgængelighed handler også konkret om at skrive og kommunikere på en måde der er til at forstå for alle borgere – også mennesker med handicap. Kommunen har fokus på at gøre relevante informationer tilgængelige, uanset om man henvender sig personligt, telefonisk eller søger oplysninger på hjemmesiden.”	
		(Tag udgangspunkt i borgeren i centrum ved de underliggende bullets) ændres til ”at møde borgeren professionelt og med faglig indsigt”	Forvaltningen foreslår, formuleringen bibeholdes, idet der i indledningen er tilføjet en generel formulering: ”Rebild Kommune er en professionel organisation som arbejder med høj faglighed og kompetence indenfor gældende lovgivning. Det er grundlaget for denne politik samt øvrige af Rebild Kommunes politikker”
		”..når det giver mening” slettes	(28) Det foreslås, at formuleringen slettes.
		3. bullit ændres til ”understøtter information om tilbud og muligheder. Såfremt Rebild Kommune ikke råder over det nødvendige tilbud til mennesker med handicap skal Rebild Kommune henvise til et relevant tilbud udenfor kommunen, alternativt via rammeaftalerne tilse at det nødvendige tilbud blive etableret”.	Forvaltningen foreslår, at formulering bibeholdes, idet Rebild Kommune følger gældende lovgivning og rådgiver herefter.
		Ny Bullit: Sikrer at mennesker med handicap gives de bedst mulige rammer for at ytre sig og modtage information og opleve kulturelle begivenheder.	Forvaltningen foreslår, at formuleringen bibeholdes, idet budskabet også står i 3. punkt under Vi vil. Der er fokus på det.
		ændres til ” og udfordringer, inddrager og rådgiver herefter”.	(29) Forvaltningen foreslår, at der omformuleres til: ”og udfordringer, inddrager og rådgiver herefter”
		”Der findes i kommunen mange gode tilbud til borgere med handicap, både i forhold til hjælpemidler, naturoplevelser og andet.” ændres til ”Der findes i kommunen mange gode tilbud til mennesker med handicap. Borgerne skal have kendskab til de tilbud der er og have let adgang til information om dem” Høringssvaret er udarbejdet på vegne af DH Rebild.	(30) Forvaltningen foreslår, at der sker en omformulering: ”Der findes i kommunen mange gode tilbud til borgere med handicap. Borgerne skal have kendskab til de tilbud der er og have let adgang til information om dem”
4	PPR/Inklusion LokalMED	Overordnet ser vi gode intentioner i handicappolitikken, og det er tydeligt, at der ligger et stort og grundig arbejde bag. PPR mener, at det vil være relevant, at det var mere præci-	(31) Forvaltningen foreslår, at nuværende formulering bibeholdes, og suppleres med en fodnote med definition: ”kommunale medarbejdere som i processen omkring revidering af handicap-

		seret, hvem "kommunen og videnspersoner" er.	politikken har været inddraget og bidraget med viden fra egne områder og fremadrettet naturligt vil være ambassadører for området
		Desuden savner vi et større fokus på det kommunale personales kompetenceudvikling i forhold til borgere med handicap, fx står der ikke noget om, at man ønsker en høj faglighed blandt de professionelle, der er i kontakt med borgere med handicap.	(32) Forvaltningen foreslår, at der bliver indarbejdet en formulering i indledningen af politikken, "Rebild Kommune er en professionel organisation som arbejder med høj faglighed og kompetence indenfor gældende lovgivning. Det er grundlaget for denne politik samt øvrige af Rebild Kommunes politikker"
		Desuden står der i politikken flere gange "handicappede" i stedet for "borgere med handicap". Vi mener, at en italesættelse af borgere som "handicappede" i sig selv er ekskluderende og problematisk, da det bliver det, borgeren er, fremfor en forudsætning, vedkommende har med sig som menneske. I det hele taget mener vi, at der flere steder anvendes et ekskluderende sprog, som ikke er nødvendigt. Fx når der står "på trods af handicap", da vi ikke ser nødvendigheden af denne italesættelse af handicapet, i det det netop er en politik, der vedrører inklusion af borgere med handicap.	(33) Forvaltningen foreslår, at der sker en omformulering til "borgere med handicap" gennem hele politikken samt "udlugning" i ekskluderende sprog.
		Under social- holdningsmæssig og kulturel tilgængelighed forslår vi en omformulering af næstsidste pind til: Have skoler og dagtilbud, der understøtter trivsel, udvikling og læring- på tværs af forskellige funktionsniveauer.	(34) Forvaltningen foreslår, at tilføje et punkt med formuleringen: "Have skoler og dagtilbud, der understøtter trivsel, udvikling og læring- på tværs af forskellige funktionsniveauer."
		I FNs handicapkonvention er en af målsætningerne compensation/minimering af konsekvenserne ved funktionsnedsættelsen, som det også fremgår indledningsvist. I politikken er der i vid udstrækning lagt vægt på, hvordan denne kan finde sted i forhold til fritidsliv og voksenliv. Men vi savner et fokus på, hvordan denne minimering og compensation skal praktiseres i skoler og daginstitutioner.	(35) Forvaltningen vurderer, at tilføjede formulering under (34) : "Have skoler og dagtilbud, der understøtter trivsel, udvikling og læring- på tværs af forskellige funktionsniveauer" sætter fokus på hvordan denne minimering og compensation skal ske. I øvrigt afhænger dette af det politisk besluttede serviceniveau og vil altid bero på en individuel vurdering.
5	Læringscenter Himmerland – bestyrelse og ledelse	Læringscenter Himmerland ønsker med dette høringssvar at tilkendegive, at udkastet set fra vores perspektiv, indrammer de væsentligste opmærksomheder og udfordringer på handicapområdet. - Herunder også Læringscenter Himmerlands målgruppebørn i Rebild kommune med fysiske, sensoriske/psykiske/in-	Modtaget.

		tellektuelle funktionsnedsættelser.	
--	--	-------------------------------------	--